

TÜRKİYE-TÜRKMENİSTAN İŞ KONSEYİ

**T.C. CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI
SAYIN FUAT OKTAY'IN TEŞRİFLERİYLE
TÜRKİYE-TÜRKMENİSTAN İŞ FORUMU**

1 Temmuz 2022
Türkmenistan Ticaret ve Sanayi Odası, Aşgabat

TÜRKİYE-TÜRKMENİSTAN İŞ KONSEYİ

T.C. CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI SAYIN FUAT OKTAY'IN TEŞRİFLERİYLE TÜRKİYE-TÜRKMENİSTAN İŞ FORUMU

1 Temmuz 2022

Türkmenistan Ticaret ve Sanayi Odası, Aşkabat

MODERATÖR

- **DÖVLETGELDİ RECEPOV**

*Türkmenistan Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı,
Türkmenistan-Türkiye İş Konseyi Başkanı*

KONUŞMACILAR

- **ZEKİ KIVANÇ**

TOBB Yönetim Kurulu Üyesi

- **FUAT OKTAY**

T.C. Cumhurbaşkanı Yardımcısı

- **BATIR ATDAYEV**

Türkmenistan Bakanlar Kurulu Başkan Yardımcısı

- **ABDULLAH GELDIYEV**

Türkmenistan İnşaat ve Mimarlık Bakan Yardımcısı

- **MAHMUT ER**

DEİK/Türkiye-Türkmenistan İş Konseyi Başkanı

- **TAÇMURAD GURDOV**

Türkmenistan Sanayici ve Girişimciler Birliği Yönetim Kurulu Üyesi

Toplam Katılımcı Sayısı: 130

TOPLANTI NOTU

T.C. Cumhurbaşkanı Yardımcısı Sayın Fuat Oktay ve Türkmenistan Bakanlar Kurulu Başkan Yardımcısı Sayın Batır Atdayev'in eş başkanlıklarında Aşkabat'ta yapılan Türkiye-Türkmenistan Hükümetlerarası Karma Ekonomik Komisyonu (HEK) 6. Dönem Toplantısı kapsamında DEİK / Türkiye-Türkmenistan İş Konseyi ve karşı kanat kuruluşu Türkmenistan Ticaret ve Sanayi Odası tarafından düzenlenen Türkiye-Türkmenistan İş Forumu, HEK eş başkanları Sayın Fuat Oktay Sayın Batır Atdayev, TOBB Yönetim Kurulu Üyesi Zeki Kivanç, DEİK Türkiye-Türkmenistan İş Konseyi Başkanı Mahmut Er, Türkmenistan Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Dövletgeldi Recepov ve iki ülke iş insanlarının katılımıyla Türkmenistan Sanayi ve Ticaret Odası binasında gerçekleştirildi.

Türkmenistan ile Türkiye arasında ekonomik ve ticari alanda iş birliği fırsatlarının görüşüldüğü ve iki ülkeden ilgili kurum, kuruluş ve firma temsilcilerinin de katıldığı İş Forumu çerçevesinde, açış konuşmalarının ardından "Türkmenistan ile Türkiye arasında ticaret, ekonomi ve yatırım potansiyeli" başlıklı panel oturumu gerçekleştirildi.

Panel oturumunda yapılan konuşma ve sunumlar akabinde ikili iş görüşmeleri gerçekleştirildi.

T.C. CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI SAYIN FUAT OKTAY'IN TEŞRİFLERİYLE TÜRKİYE-TÜRKMENİSTAN İŞ FORUMU

FUAT OKTAY

T.C. Cumhurbaşkanı Yardımcısı

Türkiye-Türkmenistan İş Forumu vesilesiyle Türk medeniyetinin doğduğu topraklarda bulunmaktan mutluluk duyduğunu vurgulayarak sözlerine başlayan Sayın Oktay, Türkmen-Türk kardeşliğinin değeri ve önemine işaret etti.

Sayın Fuat Oktay, Türkmenistan'ın bağımsızlığını ilk tanıyan ve Aşkabat'ta Büyükelçilik açan ilk ülke olmaktan gurur duyduklarının altını çizerek, diplomatik ilişkilerimizin tesisinin 30'uncu yılını geride bıraktığımızı, bu vesileyle Türkmenistan'ın bağımsızlığının 30'uncu yıl dönümünü bir kez daha tebrik ettiğini söyledi, Türkiye'nin 30 yıl önce olduğu gibi bugün de kardeş Türkmenistan'ın yanında olduğuna dikkat çekti.

Cumhurbaşkanı Yardımcısı Oktay, Türkmenistan'da Mart ayında yapılan Devlet Başkanlığı seçimlerinin barış ve huzur ortamı içinde gerçekleşmiş olmasından da mutluluk duyduklarını belirterek, Türkmenistan'ın yeni Devlet Başkanı Serdar Berdimuhamedov döneminin hayırlı olması temennisinde bulundu.

Türkiye'nin Türkmenistan ile yakın ilişkiler geliştirmeye önem verdiğini, siyasi, ekonomik, sosyal ve kültürel alanda iş birliğinin artması için kardeşlik bağlarını gözeterek hareket ettiğini dile getiren Oktay, Türkmenistan'ın Türk Devletleri Teşkilatı'na Gözlemci Üye olmasıyla ikili ilişkilerin daha da pekiştiğini vurguladı.

Düzenlenen bu İş Forumu'nun ilişkileri daha da güçlendirecek bir adım olduğunu belirten Oktay, Orta Koridor'un merkez ülkesi Türkmenistan ile ticari ve ekonomik işbirliğimizin yüksek potansiyel barındırdığını ve 2021'de iki ülke ticaret hacminin, salgın koşullarının yarattığı olumsuzluğu bertaraf ederek yüzde 41'lik artışla 2 milyar doları aştığını, ikili ticaret hacmimizin, 2022 yılının ilk beş ayında ise bir önceki yıla göre yüzde 3 artmış durumda olduğunu ifade etti.

T.C. CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI SAYIN FUAT OKTAY'IN TEŞRİFLERİYLE TÜRKİYE-TÜRKMENİSTAN İŞ FORUMU

Sayın Oktay, Türkmenistan'da Türk sermayeli firmaların toplam yatırımının ciddi miktarlara ulaştığına dikkat çekerek, Türkmenistan'da Rusya'dan sonra Türk müteahhitlerinin en fazla proje üstlenen ikinci ülke olduğunu dile getirdi. Ahal şehir merkezi inşaatı, 70 bin nüfuslu Aşkabat City Projesi, okul, fabrika ve hastane binaları gibi Türk inşaat şirketlerinin imza attığı projelerle Türkmenistan'ın şehirleriyle kalkınmaya devam edeceğini vurgulayan Oktay, Türk müteahhitlerin bundan sonra ki süreçte Türkmenistan'da daha nitelikli altyapı projelerinde rol aldıklarını görmekten de memnuniyet duyacaklarını söyledi.

Cumhurbaşkanı Yardımcısı Oktay, Türkmenistan Devlet Başkanı Berdimuhamedov ve Türkmenistan Bakanlar Kurulu Başkan Yardımcısı Batır Atdayev ile ikili görüşmeler gerçekleştirdiklerini, 8 yıl aradan sonra Hükümetlerarası Türk-Türkmen Komisyonu 6. Dönem Toplantısını tamamladıklarını anımsattı, HEK Toplantısı'nda ticarete teknik engellerin bertaraf edilmesi, gümrük konuları, karşılıklı ticaret ve yatırım alanında işbirliğinin artırılması gibi önemli konuları ele aldıklarını ifade etti.

Türkmenistan enerji sektöründe iş insanlarımızın önemli girişimlerinin bulunduğunu, Türkiye'nin bu girişimleri güçlü bir şekilde desteklediğini söyledi. Ayrıca, 3 milyar dolar ikili ticaret hedefimizi 5 milyar dolara, oradan da hızlıca 10 milyar dolar hedefine çıkarmanın önemli olduğuna vurgu yaptı. Türkmenistanlı iş insanlarını da daha büyük çaplı iş birlikleriyle Türkiye'de görmeyi arzu ettiklerini, kazan-kazan temelinde iş birlikleri için gerek firma sayısı gerekse sektörel açıdan çeşitlilik sağlanmasının şart olduğunu dile getirdi. Yeni ortaklıklar kurmanın, karşılıklı iş birliğini geliştirmenin ve fırsatları hızla somut projelere dönüştürmenin önemine vurgu yapan Oktay, İpek Yolu'nun ana ekseninde yer alan ve yüzyıllar boyunca ticaret yapılan bu coğrafyada ticaret akışını yeniden canlandırılması gerektiğini, hem Türkmen hem de Türkiye'den iş insanlarımızı daha fazla gecikmeden karşılıklı iş birliklerini artırmaya davet ederek, gerçekleşen Türkiye-Türkmenistan İş Forumunun bu yönde faydalı olacağına inandığını ifade etti.

Cumhurbaşkanı Yardımcısı Oktay, Türkmenistan'ın Dünya Ticaret Örgütü'ne üyelik başvurusunun ülkenin uluslararası ticarete entegrasyonu yönünde verilen güçlü bir mesaj olduğunu belirterek, Dünya Ticaret Örgütü kurucu ülkelerinden birisi olarak bu yolda Türkmenistan'a her türlü desteği vermeye hazır olduğunu, bununla birlikte Özbekistan'da düzenlenecek Türk Devletleri Teşkilatı Zirvesinde Türkmenistan'ı tam üye olarak aile meclisi içinde görmek istendiğini dile getirdi.

T.C. CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI SAYIN FUAT OKTAY'IN TEŞRİFLERİYLE TÜRKİYE-TÜRKMENİSTAN İŞ FORUMU

BATIR ATDAYEV

Türkmenistan Bakanlar Kurulu
Başkan Yardımcısı

Sayın Atdayev, Türkmenistan ve Türkiye arasındaki ilişkileri geliştirmek için büyük bir potansiyel olduğuna dikkat çekerek, İş Forumunun asıl amacının da yeni olanaklar ve fırsatlar yaratmak için iyi bir platform olduğunu ifade etti. Türkmenistan ekonomisinin, 30 yıllık bağımsız gelişimi sürecinde hızlı büyüyen, dünya ekonomisine başarı ile entegre olan ülkeler arasındaki konumunu gittikçe pekiştirdiğine vurgu yapan Atdayev, Türkmenistan'da elektrik enerjisi, petrol ve doğalgaz endüstrisi, makina mühendisliği, metalurji, kimya sanayi, inşaat, elektronik, hafif ve gıda, ilaç sanayi gibi önemli sektörlerden oluşan çeşitlendirilmiş bir ekonomi oluştuğunu dile getirdi.

Türkmenistan'ın ekonomik reformlarından bahsederek, Türkmenistan'ın kendi enerji kaynaklarını dünya piyasasına çıkarması, bölge ülkelerine elektrik ihracı için yeni yatırımlardan bölgesel ve bölgeler arası ulaşım yollarının geliştirilmesine önem verdiklerini söyledi. İş birliği yapılabilecek alanlar olarak ise kimya endüstrisi rafinerisi, inşaat malzemeleri üretimi, hafif sanayi, deri ayakkabı, tekstil, pamuk ipliği, sentetik halı üretimi gibi alanlar olduğunu belirtti.

Sayın Atdayev, devlet projelerinde özel sektöre ayrı önem verildiği bu kapsamda girişimcileri destekleyecek devlet yardımlarının mevcut olduğuna dikkat çekti. Bu kapsamda, Türk şirketlerini bu projelerde yer almaya davet etti.

**T.C. CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI SAYIN FUAT OKTAY'IN TEŞRİFLERİYLE
TÜRKİYE-TÜRKMENİSTAN İŞ FORUMU**

**“TÜRKMENİSTAN İLE TÜRKİYE ARASINDA TİCARET,
EKONOMİ VE YATIRIM POTANSİYELİ” PANEL OTURUMU**

ABDULLAH GELDİYEY

Türkmenistan İnşaat ve
Mimarlık Bakan Yardımcısı

Konuşmasında, Aşgabat'ta yeni bir kent halini alacak Aşgabat City Projesi hakkında bilgiler paylaşarak, projenin bünyesinde 200'den fazla binayı barındıran büyük ölçekli bu komplekste, 12-35 kat arası yükseklikte binaların inşa edileceğini ifade etti. Bahse konu projede okul, avm, hastane, stadyum, gökdelenler vb. yapıların yer alacağına dikkat çekti. Aşgabat City için yapılan çalışmalarda en gelişmiş 'akıllı teknolojilerden' yararlanıldığı, bina ve tesislere dijital ekipmanların tedarik edildiği, ayrıca üst düzey dijital teknolojilerin uygulanarak, depreme dayanıklı yapıların inşaa edilmesinin planlandığını söyledi. Bu proje ile ilgilenen Türk mütahhitleri de davet ederek, bu projede yer almalarından memnuniyet duyacaklarını belirtti.

DÖVLETGELDİ RECEPOV

Türkmenistan Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı,
Türkmenistan-Türkiye İş Konseyi Başkanı

Toplantının moderatörlüğünü üstlenen Türkmenistan Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı ve Türkmenistan-Türkiye İş Konseyi Başkanı Sayın Döwletgeldi Reçepov, iki ülke ilişkilerinin ve iş birliğinin geliştirilmesine yapılan katkıdan ve bu minvalde iki kardeş halkın yaşamına sağlanan katkılardan bahsetti. İki ülkenin potansiyelinin ticarete tam olarak yansımadığını dile getiren Döwletgeldi Reçepov, uzun bir aradan sonra Türk ve Türkmen iş dünyasının bir araya gelmesinden memnuniyet duyduğunu dile getirdi.

T.C. CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI SAYIN FUAT OKTAY'IN TEŞRİFLERİYLE TÜRKİYE-TÜRKMENİSTAN İŞ FORUMU

ZEKİ KIVANÇ

TOBB Yönetim Kurulu Üyesi

TOBB Yönetim Kurulu Üyesi Sayın Zeki Kıvanç, Aşgabat'ta olmaktan mutluluk duyduğumu belirterek, DEİK Başkanı Sayın Nail Olpak'ın rahatsızlığı nedeniyle etkinliğe katılamadığını, kendisinin selamlarını getirdiğini iletti. Sayın Kıvanç, 12 Mart 2022'deki erken seçimlerinde Cumhurbaşkanı olarak seçilen Sayın Serdar Berdimuhamedov'u tebrik etti ve Gurbanguli Berdimuhamedov'un doğum günü sebebiyle kendisine uzun ömürler diledi.

Kardeş Türkmenistan ile ikili ilişkilerimizde, 2021 yılında ikili ticaret hacmimizin 2 milyar \$ civarında gerçekleştiğini ve bu rakamı daha üst seviyelere getirmek için daha fazla çalışılması gerektiğini ifade eden Kıvanç, iki ülke ilişkilerini olumlu etkileyeceğini düşündü bazı hususlara değindi:

- Türkiye ve Türkmenistan ticari ve ekonomik iş birliğinin genişletilmesi için karşılıklı tanıtım faaliyetlerini arttırmamız gerektiğine inanıyoruz.
- Türkmenistan'da uygulamaya konan kalkınma programları çerçevesinde her alanda yatırımların hızlandığını ve bu çerçevede Türk iş dünyası ile yeni iş birliklerinin sağlanması gerektiğini düşünüyoruz.
- Tarım, tekstil, inşaat, sağlık, gıda sektörleri geleneksel olarak ortaklaşa iş yaptığımız alanlar; fakat özellikle, bilişim, finansal teknolojiler, savunma sanayi ve ambalaj gibi alanlarda daha fazla iş birlikleri yapmalıyız.

Kıvanç, iki kardeş ülkenin iş insanları olarak, Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın ve Türkmenistan Devlet Başkanı Sayın Serdar Berdimuhamedov'un önderliklerinde ticaret ve yatırım ilişkilerini geliştirmek üzere yeni yollar arandığını ve birlikte en iyi yerlere varacağına inandığını söyleyerek sözlerine son verdi.

MAHMUT ER

DEİK/Türkiye-Türkmenistan İş Konseyi Başkanı

Sunumunda DEİK ve bünyesinde faaliyet gösteren Türkiye-Türkmenistan İş Konseyi faaliyetleri hakkında bilgiler paylaştı. Son 3 yıldır pandemi nedeniyle ziyaretler ve etkinliklerin azaldığına, her yıl hem Türkiye hem de Türkmenistan'da çeşitli iş etkinliklerinin düzenlendiğine dikkat çekerek, Türk ve Türkmen Bakanların ve 700 kişinin katılımıyla 2015 yılında İstanbul'da gerçekleştirilen Türkmenistan Uluslararası Yatırım Forumu, 2016 yılında Aşkabat'ta düzenlenen Türkiye-Türkmenistan İş Forumu ve Türkiye-Türkmenistan İş Konseyi Yürütme Kurulu üyelerinden oluşan bir heyet ile katılım sağlanan 2019 yılında Aşkabat'ta düzenlenen Uluslararası Ticaret ve Hizmet Fuar'ından bahsetti.

Son yıllarda malum sebeplerden dolayı Türkiye – Türkmenistan İş Konseyi olarak çalışmalara ağırlıklı olarak çevrim içi şekilde devam ettiklerini, Türkmenistan Ankara Büyükelçiliği, T.C. Aşkabat Büyükelçiliğimiz ve karşı kanat kuruluşumuz Türkmenistan Ticaret ve Sanayi Odası ile düzenli olarak toplantılar organize ederek, iki ülke arasındaki ticari güncel bilgileri paylaşmaya devam ettiklerini ifade etti.

TAÇMURAD GURDOV

Türkmenistan Sanayici ve Girişimciler Birliği
Yönetim Kurulu Üyesi

Konuşmasında, Türkmenistan Sanayiciler ve Girişimciler Birliği'nin kuruluş ve faaliyet alanları hakkında kısaca bilgiler paylaştı. Türkiye ve Türkmenistan'ın iki iyi partner ülke olduğuna, Türkiye ve Türkmenistan liderleri arasında var olan güvene dayalı ilişki sayesinde Türkiye- Türkmenistan ilişkilerinin karşılıklı fayda paydasında yeni bir seviyeye eriştiğine dikkat çekti.

Sayın Gurdov, Türkmen sanayici ve girişimcilerin eskiden satın aldıklarını ürünleri artık kendilerinin üretir duruma geldiklerini, inşaat sektöründe de Türkmen girişimcilerin büyük başarılar elde ettiklerini ifade etti. Birçok sektörde Türk firmalardan ham madde alarak üretim yaptıklarını, komşu ülkeler dahil olmak üzere Türkiye ile de ihracat yaptıklarını dile getirerek, bu toplantı vesilesiyle yine Türk iş insanlarını birlikte iş yapmaya davet etti.

Tekstil, sanayi, inşaat, rafineri, gıda alanlarında iş birliği yapabileceği ayrıca devlet tarafından yürütülen büyük ölçekli projelerin olduğuna dikkat çekerek, Türkmenistan Sanayici ve Girişimciler Birliği üyelerinin Türk iş insanları ile ikili iş birliğine hazır olduğunu belirtti.

SAHRA AMANOVA

Türkmenistan Ulusal Lojistik Birliği
Genel Müdür

Panel oturumunda yaptığı konuşmasında, Türkmenistan Ulusal Lojistik Birliğinin faaliyetlerinden bahsederek, anılan birliğin amacının uluslararası kurumlar nezdinde üyelerinin sesi olmak için çalışmalar yürütmek olduğunu dile getirdi. Rusya Federasyonu, Gürcistan, Özbekistan, Tacikistan ve Türkiye ile anlaşmaları bulunan birliğin, Uluslararası Taşımacılık ve Lojistik Hizmet Üretenleri Derneği (UTİKAD) ile de yakından çalıştıklarına vurgu yaptı.

Amanova, Türkmenistan'ın ulaşım yolları hakkında bir sunum gerçekleştirdi. Ulaştırma sektörünün geliştirilmesinde özel sektörün payının büyük olduğu ve çeşitlendirme ile inovatif çözümler geliştirildiğini belirtti. Türkmenistan deniz limanının çevre dostu bir liman olduğu ve 150 ha üzerinde alana sahip olduğunu ifade etti. Kazakistan, Türkmenistan ve İran'ı bağlayan uluslararası limanlarının mevcut olduğuna, demiryollarının ise Asya ile Avrupa arasında tren taşımacılığını imkan sağladığına ve böylece Rusya ve Çin pazarlarına daha hızlı ulaşım sağlanabildiğine dikkat çekti.

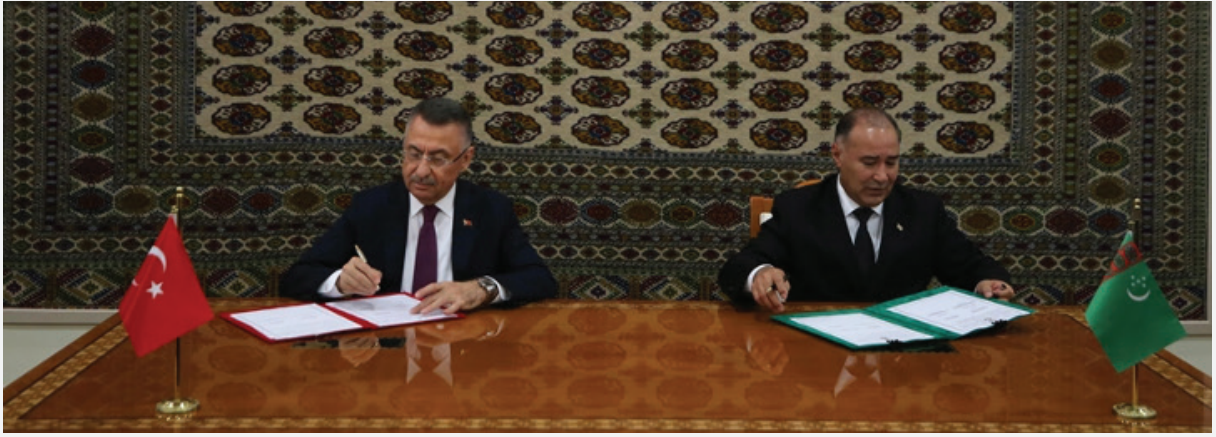
2018 yılında açılan Lapis Lazuli Koridorunun önemine dikkat çekerek, Afganistan'ı Türkmenistan, Azerbaycan ve Gürcistan üzerinden Türkiye'ye bağlayan uluslararası bir transit güzergah olduğunu ifade etti.

**T.C. CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI SAYIN FUAT OKTAY'IN TEŞRİFLERİYLE
TÜRKİYE-TÜRKMENİSTAN İŞ FORUMU**

İş Forumu çerçevesinde Türk ve Türkmen firmaları arasında gıda, turizm, inşaat ve tekstil alanında iş birliği anlaşmaları imzalandı. Etkinlik, imza töreninden sonra ikili iş görüşmeleri ile devam etti.

TÜRK-TÜRKMEN HÜKÜMETLERARASI KARMA EKONOMİK KOMİSYONU (HEK) 6. DÖNEM TOPLANTISI

T.C. Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay ve beraberindeki heyet, Türkmenistan Ticaret ve Sanayi Odasında düzenlenen Ekonomik İşbirliğine Dair Hükümetlerarası Türkmen-Türk Komisyonu Altıncı Dönem Toplantısı için Türkmenistan Bakanlar Kurulu Başkan Yardımcısı Batır Atdayev ile bir araya geldi.

Toplantıda ticaret, ulaşım, enerji, tarım ve eğitim gibi birçok alanda iş birliği konuları masaya yatırılırken, çeşitli alanlarda yaklaşık 72 maddelik anlaşma imzalandı ve ardından HEK Protokolü imza töreni gerçekleştirildi.

SPONSORLAR

TÜRKİYE-TÜRKMENİSTAN İŞ KONSEYİ

NAİL OLPAK

DEİK Başkanı

CANER ÇOLAK

DEİK Genel Sekreteri

DİLEK TUNA

Sorumlu Genel Sekreter Yardımcısı

NURENGİZ EŞKİ

Türkiye-Avrasya İş Konseyleri Direktörü

Tel: + 90 212 339 50 54

E-Posta: neski@deik.org.tr;

avasyabolgesi@deik.org.tr

ELNUR OSMANOV

İş Konseyleri Koordinatörü

Tel: + 90 212 339 50 67

E-Posta: eosmanov@deik.org.tr;

avasyabolgesi@deik.org.tr

TUĞBA BAL BAHAR

İş Konseyleri Koordinatörü

Tel: + 90 212 339 50 55

E-Posta: tbal@deik.org.tr;

avasyabolgesi@deik.org.tr

LENURA ÖZSARAÇ

İş Konseyleri Koordinatörü

Tel: + 90 212 339 50 59

E-Posta: tbal@deik.org.tr;

avasyabolgesi@deik.org.tr

DIŞ EKONOMİK İLİŞKİLER KURULU FOREIGN ECONOMIC RELATIONS BOARD

Huzur Mahallesi, Azerbaycan Caddesi Skyland Sky Office
No: 4 B Blok Kat: 21-22 Seyrantepe 34485 Sarıyer/İstanbul

🌐 @ /deikiletisim | www.deik.org.tr

**DEİK üyeliği için lütfen
tıklayınız.**

